

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

LO SERVEY MILITAR OBLIGATORI

¡Fora redencions!... ¡Cumplexis la Lley!... Tant espanyols son els pobres com els richs, y tots venen personalment obligats a la defensa de la Patria!

DOS QÜESTIONS CANDENTS

PRESENTACIONS de las diverses entitats republicanas s' han reunit al objecte de acordar lo que procedeix ab motiu de la prolongació inaudita de la suspensió de las garantías constitucionals en la provincia de Barcelona. Los acorts presos pera conseguir que cessi ja un estat de cosas que te tant de botxornós com de perjudicial per la primera provincia d' Espanya, se farán efectius ab rapidés y ab energia, contant ab que mereixerán l' apoyo decidit de tots los ciudatáns sense distinció de partits.

Si no sigués aixís Barcelona, y la seva provincia donarian una trista proba del estat de postració que las te abatudas. Poble que no sab sortir á la defensa de sos drets mes primordials, no mereix possehirlos. Y de la suspensió indefinida de las garantías constitucionals á la pérdida definitiva de las mateixas, la distancia es curta. L' arbitrariedad reaccionaria la pot recórrer en un tancar y obrir d' ulls.

Y no es cosa que no valgui res la conservació de la seguretat individual, de la inviolabilitat del domicili, de la facultat de manifestar ideas y opinions de paraula y per escrit, y de oposarse per medis licits á tots los abusos autoritaris. ¡Vaya si val! Val tant ó mes que la vida. Per conquistar aquestas garantías y ferlas efectivas, generacions enteras han derramat la seva sanch en lluyta brava contra l' absolutisme, y 'ls successors de aquells liberals plens de abnegació, no poden renegar, ab culpables descuyts, dels inmensos sacrificis que s' imposaren.

Las conquistas del dret, encarnadas en las lleys, constituheixen lo patrimoni mes preciat de un poble que s' estimi.

Tothom sab quins foren los motius que mogueren al govern conservador á decretar la suspensió de las garantías constitucionals. Baix l' impresió dolorosa del últim atentat anarquista, se pogué pendre una mida tan grave, sense que ningú 'n protestés. Tan general era l' desitj de que s' descobrissen los autors de aquell crim abominable...

Pero prompte s' veié que, com de costum sempre que 'ls poders se troban lliures de las trabas que las lleys imposan, la famosa suspensió s' aplicava á fins que res tenian que veure ab l' anarquisme. No hi ha res en veritat, tan desmoralizador, com la propensió de certas autoritats á emplear á tot estrop, y vinga ó no vinga á tom, las facultats extraordinarias de que han sigut investidas per un objecte precís y concret.

Aixís, presenciarem la presó arbitraria de coneguts republicans que res tenian de anarquistas. Un antoig autoritari 'ls posá presos y un altre antoig els deixá en llibertat, sense haverse 'ls format proces, ni haverse 'ls manifestat la causa del atropello de que se 'ls feu víctimas.

Aixís hem vist la suspensió capritxosa de un periódich que com *La Renaixensa*, no s' pot confondre de cap manera ab l' anarquisme.

Aixís també, s' han multiplicat las detencions de ciudatáns innocents, ó á lo menos declarats tals pels Tribunals de Justicia, sent en gran número aquells als quals, després de molts mesos de presó, aquesta es l' hora que no se 'ls ha interrogat encare, á pesar de lo qual continúan detinguts, sufrint sas desoladas familias, la desesperació y la miseria.

Ja no parlem del partit que ha procurat treure del estat excepcional en que vivim certa associació que blasona de moralisadora, eficazment protegida per las autoritats del partit conservador. Quan contém lo cas de un ciudatá lliure-pensador que s' veié pres com anarquista, y al qual se li concedí la llibertat, tant bon punt s' avingué á contraure matrimoni canónich, no sabrem si riure ó plorar davant de tal escándol.

¿Que dirán las nacions d' Europa que ja comensan á tenirnós lo dit al ull?

Baix la presió del efecte desastrós que en ellas ha produhit la revelació dels torments y martiris imposats á alguns presos de Monjuich, s' ha dit que 'ls mes alts poders del Estat protestaren contra semblants iniquitats, no logrant que 'ls ministres responsables en son dia s' avinguessen á depurar aquells fets, obrint una rigurosa informació. Aixó s' ha dit públicament en los periódichs, y fins tá pochos dias se anunciá la presencia al Castell de Montjuich de un conegut jesuista, que per encárrech de una elevada dama, havia anat á prodigar consols y ausilis á algunas de las familias perjudicadas per la prolongació del present estat de cosas.

De manera que no s' comprén, ni s' explica la continuació per mes temps de una situació anormal y vergonyosa, que tals desdixas ha produhit, y qu' en tan mal lloch han colocat á la nació espanyola als ulls del mon civilisat.

Un govern que de liberal blasona com el que presideix en Sagasta, no s' pot fer ni un dia mes continuador dels calculats rezel, ni de las odiosas extrali-

mitacions de la situació conservadora. Si ho arribés á fer, se suicidaria, y als suicidas, no hi ha mes remey qu' enterrarlos.

La qüestió sobre l' servey militar obligatori suscita da ab gran calor pels socialistas, ja feya temps que 'ls republicans l' haviam plantejada. És mes, durant la República del 73, quan la patria combatuda per tres guerres civils, necessitá acudir á la seva defensa, s' obligá á tots los minyons del contingent á servir ab las armas á la má, sense admetres redencions, ni substitucions, ni escapatorias de cap mena. De manera que ab un fet, y no ab paraulas, demostrá la República espanyola lo seu respecte al precepte constitucional, interpretat ab rigor igualitari.

Ni ara, ni may tenim per que rectificar la nostra opinió, tant mes quan las primeras nacions europeas, y principalment la republicana Fransa, 'ns donan l' exemple del servey militar obligatori, sense distinció de richs ni de pobres.

Enhorabona, en temps de pau, existeixi sols un exercit actu format per voluntaris; enhorabona que s' formi també de voluntaris l' exercit destinat á las colonias; pero quan siga precis atendre á la defensa de la patria amenassada, exigeixis ab tot rigor lo cumpliment del article que imposa la seva defensa á tots los espanyols. Es aquesta una obligació personal de carácter ineludible.

Sols los governs monárquichs que comensan per tenir per base la divisió de castas, poden haverse atrevit á pervertir lo cumpliment de un deber tan sagrat, proporcionant als richs los medis d' eludirlo, mediant la entrega de un grapat d' or ó imposant als pobres la càrrega doble de servir per ells y de servir també pels que s' redimeixen, ja que al demanar un contingent de reclutas se té sempre en compte als que s' han redimit, per cridar mes homes dels que s' cridarian, cas de que no hi hagués redencions, y per consegüent tots los minyons sens excepció siguessin disponibles. En cada quinta, de vint á trenta mil proletaris que avuy van á las filas, deixarian de anarhi, si de vint á trenta mil richs que s' redimeixen no tinguessen possibilitat de redimirse.

L' aspecte social de la qüestió no pot ser mes lleig. ¿Com es possible l' harmonia entre las diverses classes de la societat, si una cosa que no té preu com es la vida humana, se fa objecte de tassació, fins quan se tracta de consagrarla á la defensa de la patria? ¿Y ab quin esperit els que no tenen res per perdre han de afrontar la mort pels que han tingut trescents miserables duros per eximirse de semblants perills? Aixó ja no es sols injust; es altament repugnant; es ademés de repugnant, pernicioso, porque entre las diverses classes sociales que deurian viure agermanadas, los governs monárquichs imprevisors y codiciosos, hi obran una fossa, plena á curull de cadáveres de proletaris.

Si s' té en compte ademés que l' servey militar obligatori es lo únich que vé conteniint ja fa 27 anys l' esclat de la temuda conflagració europea, que ab exercits compostos sols de gent pobre hauria estallat moltas vegadas, es mes que probable, segur, que á Espanya se contindrían també aquestas continuas guerres civils que 'ns desangran y ens empobreixen. Tots los pares estiman la vida dels seus fills; pero aixís com als pobres ningú se 'ls escolta, dels richs se 'n fa mes cas, y 'ls richs y ab ells la nació en massa posarian coto á las horrendas lleugeresas dels governs que ab tanta frecuencia ens empenyen per la pendent del precipici.

P. K.

energia de 'n Sagasta!... Prompte l' hem vista, l' energia del home del tupé!

L' hem vista en la provisió dels alts empleos. Ha passat dias y mes dias fent combinacions y des-fentlas, cuidant sols de tenir contents als uns, de no agraviar als

altres.

Perque en aquest período de crisis aguda pel país, en que tot está compromés, los homes mes conspicuos de la fusió sagastina de lo únich que s' preocupan es de veure qui s' menjará las pomas mes ricas y sabrosas y qui s' fumará las millors brevas.

Lo partit governant, apesar de que s' necessita molt cap y molt cor, molta abnegació y molt desinterés, no posa en exercici mes que lo que té: molt estómach y molta gana.

Lo general Weyler, á son retorn de Cuba pot desembarcar allá ahont vulgui: á tot arreu, menos á Barcelona.

Alegremnos de aquest rezel y de lo que significa. Molt deu valer lo poble barceloní, quan tant se 'l tem. Y ditxós será l' dia que tot lo que val sápigam demostrarho!

Ara tenim que per plantejar l' autonomia á Cuba no hi ha mes inconvenient que las grans divisions que imperan dintre del partit autonomista de aquella isla.

Lo govern no sab ab qui entendres per tirar endavant los seus propósitos.

Y fins se 'm figura que comensa per no entendres á sí mateix.

¡Conseqüencia funesta de viure com vivim fá ja molt temps dintre de un régimen de pura ficció!....

Hi ha que desenganyarse: l' autonomia es una solució essencialment republicana.

Proclami's á Espanya la República y l' autonomia de Cuba s' establirà sense dificultats com una conseqüencia natural del nou estat de cosas.

La República, basada en la voluntat nacional, allunya tot motiu de desconfiansa. La República es la Pau.

L' Aguinaldo, jefe dels tágalos, demana, per desistir de la insurrecció, una forta cantitat de diners. Sab que 'ls del Zanjón van llepar carmetlos saguntins y no vol ser menos qu' ells: la boca se li fá aygua, y també 'n vol.

Peró jo no n' hi daría.

Demana ademés la supressió de las ordres religiosas que tenen acaparadas las principals riquesas de Filipinas.

Si no demanés altra cosa que aixó se 'l podria complaire. Y fins crech que sense necessitat de demanarho l' govern espanyol faria un acte de bona política, suprimint als freres que na en va vesteixen hàbits de color d' esca.

De color d' esca de pecat.

Los conservadors barcelonins varen reunir-se l' altre dia baix la presidencia de D. Joan Mañé, per determinar á qui elegirían *quefa*.

Tothom esperava que de aquella reunió 'n sortiria ungit lo Sr. Durán y Bas, tingut com á conservador serio y de respecte. Pero tothom s' enganyava. Lo consell del director del *Diari*, incliná als concurrents á no moures de las ordres del Hereu Pantorrillas.

A lo menos aquest sab tirar al dret y repartir actas, netas ó brutas, que aixó tant se val; pero actas al fi que serveixen per remanar las cireras... per mes que las tals cireras sigan totas corcadas.

D. Joan s' ha lluhit.

Ell tant independent, ell tant purificat, ell tant afeerrat al Catecisme y convertirse en agent de un cacich que ha vingut sembrant la desmoralisació, lo despres-tigi y la barra en tota la provincia de Barcelona!

A qualsevol li semblará mentida; pero á nosaltres no. Perque nosaltres sabem que una cosa es predicar y un' altra molt distinta donar blat.

Y al Sr. Mañé, antich demagogu, mes tart unionista liberal y cap á la fi de sos dias ultramontá recalci-trant se li poden aplicar los versos dedicats á un sant de fusta:

«Santo que fuistes higuera
de cuyos higos comí;
los milagros que tu hagas
que me los claven aquí.»

¿Volen conéixer l' assumpto de un poema de dolor exposat en breus paraulas? Vagin llegint.

Arriba á Grañén (Aragó) un tren de ferro-carril. De un dels wagons descendeix un soldat de Cuba, donat de baixa per malalt. Vá desembarcar á Santander, y s' posá en camí immediatament anhelós de reunir-se ab la seva familia. La seva mare l' espera al andén de l' estació: encare no 'l veu, dona un crit de «¡Fill meu!» obrintli 'ls brassos. Lo soldat s' hi precipita... tors lo coll... queda inmóvil. Desfá la seva mare l' estret abrá que li donava, y l' soldat cau á terra desplomat com una massa inerta. Havia mort repentament. L' emoció havia acabat l' obra de la terrible malaltia contreta en la manigua.

Tot aixó vá passar en un instant. Soná la campana de l' estació, xiulá la locomotora, y 'ls passatjers, al allunyar-se, vejeren lo cos del soldat extés á terra, y la pobra mare desesperada alsant los brassos al cel.

Y ara un contrast.

Mentres tals escenas passen entre 'ls infelissos que donan á la seva patria la sanch y la vida, en Sagasta procura la felicitat dels espanyols, rumiant quin cunyat, quin cusí ó quin gendre de tal ó qual home de la situació ha de disfrutar tal ó qual prebenda.

A Oviedo tenen un arcalde de R. O. carlí reconegut. Tant carlí deu ser, que al tractar l' ajuntament de celebrar l' acostumada festa en honor dels liberals que moriren defensant aquella ciutat del atach dels carcun-

LO REPARTO DE LA SOPA-BOBA

A no ser que aqueixas municions y aqueixas armas las hi envihin per ajudarnos á plantejar l' autonomia.

A n' en Weyler alguns republicans no l' miran ab mal ull. En Romero Robledo l' felicita. Y hasta l' rey de las húngaras s' atreueix á festejarlo. Será, donchs, precís que D. Valeriá s' determini. Sápiga tothom á que atenirse. Las nebulositats procedeixen dels núvols: los núvols portan humitats, y las humitats rovellan las espasas. Espasa rovellada costa molt de desenvaynar. Y tal pot succehir que una espasa temuda, quedi convertida en una vayna que fassi riure.

—Estém ben posats—deya un fumador acérrim.—La qüestió de Cuba es un cigarro que crema per dintre. Y la qüestió de Filipinas es un escanya-pits que no tira per mes que se l' xucli. Sens dupte per aixó l' una y l' altra qüestió han acabat per produhir á tothom mareig y vómit.

Los números devegadas son eloqüentíssims. Vegin aquests que ls hi semblan. Fransa paga al President de la República 1 milió de franchs; Espanya al rey noy y á la seva familia 9 milions 500 mil pessetas. Fransa satisfá als seus embaixadors de Londres y Berlin, 40 mil franchs; Espanya als que té en las mateixas capitals, 80 mil. Al de Fransa n' hi paga 120,000. Cada arquebisbe costa á Fransa 15 mil franchs, y á Espanya 20,000. Cada bisbe á Fransa 10 mil, y aquí 15,000. Fransa ab una riquesa que sextuplica á la d' Espanya y ab una població de 40 milions de habitants no grava la propietat territorial sino ab 150 milions de franchs de contribució. La propietat territorial d' Espanya, nació de 16 milions de habitants, está gravada ab 166 milions.

La República francesa s' engrandeix cada día ab l' adquisició de novas colonias. La monarquia espanyola está en perill imminent de perdre las sevas. Y no segueixo perque l' present paralelo sería interminable. Para-lelo que dedico als telos entussiasistas encare de la forma monárquica.

Al embarcarse l' general Blanco ha dit algo de lo que pensava respecte á la guerra de Cuba. En quant á la pacificació no vol senyalar plasso «perque—son paraulas textuales—els plassos se senyalan de bona fé, y á lo millor el mes petit contratemps dificulta l' seu cumpliment.»

—No 'us precipitéu, y 'ls que volguéu consolar la patria, aneu venint, que per tots n' hi haurá.

«De tots modos—afegí—segons opinió dels generals que m' acompanyan dintre de set mesos tornarém triunfants.» ¡Dintre de set mesos!... De manera que aquesta vegada la pau de Cuba que ha de néixer será setmesona.

En Sagasta ha estat malalt uns quants dias. Pero no ha sigut res de gravetat. Després de tant temps de no ocupar lo poder, li ha succehit lo que á aquells que van endarrerits de gana. S' atipan, y l' menjar els reprén.

Si es cert, com asseguran, que á Roma s' inclinan á donar la rahó al govern en la qüestió dels bens del Santuari de Lluch, se comprén que l' bisbe Cintet, qu' es qui va promoure l' xivarri demani que l' trasladin de diócessis. Pero crech que sería millor que demanés encendre una feixina de gabella de aquells boscos y que quan la tingués encesa, tirés la mitra al foch.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO 1.ª XARADA.—Pen tí-na-do-ra 2.ª MUDANSA.—Parla-Perla.

3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Los Plebeyos. 4.ª GEROGLIFICH.—Com més musclos, més closcas. Han endevinat las 4 solucions los ciutadans Pepet de l' Ala, M. Calipso, Un Desenganyat, Baldiri No-te-ciri y Pau Bróquil; n' han endevinadas 3 Un Bergadá, Pou de Ciencia y Baldomero Ribot, 2 Peu-pulidó y Marrama; y 1 no més l' home dels nassos.

ENDEVINALLAS

XARADA

Ma primera es una bestia, ma segona negació; prima y dos instrument bélich que sol fer molt de soroll. Tercera y quarta deus tenirne si llegeixes tot aixó; y si no n' tens busca un prima que t' acompanyi per tot. Pren dos-quart de lo que t' dich, y tindrás la solució: del partit tot avny día ia sols ne queda l' recort.

FABRICANT DE COTILLAS.

ANAGRAMA

A las noyas cusidoras las vull bé y dech advertir, qu' una tant tot apretada doná la Taneta ahir, qu' atravesant lo didal, va ferse un total al dit.

TAP DE SURO.

TRENCA-CLOSCAS

GERMÁN GALÍ Y MEU CELRÁ

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá y l' nom y apellido del seu autor.

SISKET D. PAULA.

QUADRAT

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas horisontal y verticalment digan: Primera ratlla: nom de dona.—Segona: postre de llet.—Tercera: medicament.—Quarta: dcna biblica.

T. CAMPS.

GEROGLIFICH

X K K I I A L O O + + + D D T I D I

PEPET PANXETA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Noy de Fora, J. Sarevilo, Giralet vilafranqui, Pepet Salao, V. Gallén y Campor, Joseph de la Ciutat, Joan F., S. S., Noy Pintó, Joan Bodet, Joanet Aubert Manent, Ricardo A., Joan Barretina, Sisket D. Paula, Gall sense cresta, Roba bleda, Jeip, A. Rosés, Eduardo Ros, y C. Bombardó.—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa. Ciutadans Pepet de l' Ala, B. Elías, Un altre catalanista, Calderon de la Cabra, Mistets de Castellá, V. Santamaria Vinyals, P. Bodeya, Pepet Panxeta, Melón Cansado, Ramon Lley, M. Capdevila, Rapevi, Vicente, J. Starsmsa, L' home dels nassos, J. Romansos, M. Carllitos, P. B. Vilafranqui, y Fidel Delfi.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian. Ciutadá F. Comas: La poesia havia quedat trasapelada: es bastant incorrecta. La de aquesta senmana no 'ns acaba de fé l' pes.—F. Carreras P.: Lo quadro del seu amic no l' considerém ab las suficientes condicions per reproduirlo: en quant á la poesia que á ell se refereix tampoch ens acaba de agradar. L' altra anirà.—J. Cabr: Los seus versos no diuhen res de nou, y ademés alguns coixejan.—Joanet de Masquesa: L' acudit no va; en la poesia hi ha una idea; pero la forma es detestable.—Quim Artigayre: Molt bé y gracias.—Jumera: Mirarém de aténdrel; pero l' quadro de aquesta senmana l' trobém una mica exagerat, y l' cambi de l' assonancia perjudica á la composició en vers.—J. Bonet: De las dos intimas n' acceptém una.—J. X. P.: (Sant Celoni): Efectivament se va rebre, s' aprofitara y se li donan las gracias.—O' Stubeeps: La composició va bastant bé.—Avi Eiera: De lo destinat al día dels morts aprofitarém alguna cosa: las dos restants composicions no 'ns serveixen.—A. Casademunt: Ho publicarém.—Lluís G. Salvador: Va bé y gracias.—E. Albert: Es molt adotzenat.—J. Pujadas Truch: Aprofitarém alguna cosa.—Jep'h de Jespú: Gracias per la remesa: todas las composicions son dignas de la seva ploma.—H. Torres B.: La publicació de l' anecdota ja no sería oportuna.—Aguileta: Quedará complascut.—M. Maia y Broca: Las composicions que envia no va prou bé.—Curriaxao: La composició té un defecte: que no diu res de nou, apart de la seva forma que deix bastant que desitjar.—Sursenti: Las espurnas ens van millor que 'ls epitafls.—J. B. Mollet: No podem fernes eco de lo que 'ns mandifesta.—F. Cornet: La composició es fluixa.—Anton del Singlot: Aprofitarém algo.—Un Canari: Va bé.—E. Bosch y V.: No 'ns agrada prou.—F. Cana: L' assumpto del seu romans hauria de ser tractat ab mes brillo.—J. L., J. P. y E. A.: Quedan complascuts.—Pepin: Es una mica massa pornografich.—J. Pedriñs: En prosa ja ho hem dit á l' Esquella.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

La festa dels MORTS la commemorará la próxima senmana LA CAMPANA DE GRACIA del día 30 de Octubre ab un NÚMERO EXTRAORDINARI 8 planas | il·lustrat ab profusió de dibuixos y escrit pels habituals redactors y col·laboradors del periódich | 10 cénts.